

Szkolenie pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników.

Dz.U.2017.1026 z dnia 2017.05.26

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 26 maja 2017 r.

Wejście w życie:

27 czerwca 2017 r.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA ¹

z dnia 16 maja 2017 r.

w sprawie szkolenia pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników

Na podstawie art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2014 r. poz. 332 oraz z 2016 r. poz. 823) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób szkolenia pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników;
- 2) wykaz umiejętności związanych z przetaczaniem krwi i jej składników, będących przedmiotem szkolenia;
- 3) tryb wydawania zaświadczenia o odbytym szkoleniu przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi, zwanej dalej "ustawą";
- 4) wzór zaświadczenia o odbytym szkoleniu.

§ 2.

1. Szkolenie pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników, zwane dalej "szkoleniem", jest przeprowadzane w formie szkolenia podstawowego oraz szkolenia uzupełniającego.
2. Szkolenie podstawowe ma na celu zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do przetaczania krwi i jej składników dla pielęgniarek i położnych dotychczas niedokonujących przetoczeń krwi i jej składników.
3. Szkolenie uzupełniające ma na celu aktualizację, ugruntowanie wiedzy i weryfikację umiejętności niezbędnych do przetaczania krwi i jej składników. Szkolenie to powinno być przeprowadzane nie rzadziej niż raz na 4 lata.
4. Jednostka organizacyjna publicznej służby krwi, o której mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-4 ustawy, zwana dalej "jednostką", przeprowadza szkolenie w terminie 6 miesięcy od dnia

przekazania przez wnioskujący podmiot leczniczy zgłoszenia wraz z listą osób przewidzianych do udziału w szkoleniu.

§ 3.

1. Szkolenie obejmuje część teoretyczną i część praktyczną.
2. Szkolenia prowadzi się zgodnie z ramowymi programami szkolenia pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
3. Część praktyczna szkolenia zapewnia uczestnikom nabycie następujących umiejętności związanych z przetaczaniem krwi i jej składników:

- 1) kwalifikowanie dawców krwi;
- 2) pobieranie krwi i jej składników oraz ich preparatyka przy wykorzystaniu metod konwencjonalnych i automatycznych;
- 3) przechowywanie krwi i jej składników;
- 4) wykonywanie badań immunohematologicznych przed zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników, w tym oznaczanie grup krwi, wykonywanie próby zgodności i dokumentowanie tych procesów;
- 5) pobieranie krwi i jej składników z banku krwi;
- 6) kontrola krwi i jej składników przeznaczonych do zabiegu przetoczenia;
- 7) postępowanie z pojemnikami zawierającymi krew i jej składniki;
- 8) identyfikacja biorcy krwi i kontrola dokumentacji;
- 9) dokonywanie i dokumentowanie zabiegu przetoczenia;
- 10) obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników;
- 11) postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych zdarzeń lub niepożądanych reakcji związanych z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników, w tym pobieranie próbek do badań w przypadku ich wystąpienia;
- 12) postępowanie z resztkami poprzetoczeniowymi.

§ 4. Jeżeli jednostka nie ma możliwości przeprowadzenia szkolenia praktycznego w pełnym zakresie, przeprowadza to szkolenie w innym podmiocie leczniczym na podstawie porozumienia zawartego z tym podmiotem.

§ 5. Prowadzący szkolenie prowadzi dokumentację szkolenia zawierającą:

- 1) program szkolenia, zatwierdzony przez dyrektora jednostki przeprowadzającej szkolenie, zawierający informacje dotyczące:
 - a) rodzaju szkolenia,
 - b) czasu trwania szkolenia,
 - c) sposobu egzaminowania (egzamin teoretyczny);
- 2) sporządzoną przed rozpoczęciem szkolenia listę uczestników, zawierającą imię i nazwisko każdego z uczestników oraz numer prawa wykonywania zawodu;
- 3) listę obecności osób uczestniczących w szkoleniu;
- 4) plan szkolenia z imionami i nazwiskami oraz podpisami osób przeprowadzających szkolenie, tematami wykładów, liczbą godzin i datą ich przeprowadzenia;
- 5) protokół podsumowujący szkolenie, zawierający co najmniej informacje dotyczące:

- a) miejsca przeprowadzania szkolenia,
- b) czasu trwania szkolenia,
- c) liczby osób uczestniczących w szkoleniu,
- d) podsumowania wyników szkolenia.

§ 6.

1. Zaświadczenie o odbyciu szkolenia i uzyskaniu uprawnień do przetaczania krwi i jej składników wydaje jednostka w terminie 14 dni od dnia zakończenia szkolenia.
2. Wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. Do przeprowadzania szkoleń pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników rozpoczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia. ²

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

RAMOWE PROGRAMY SZKOLENIA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH DOKONUJĄCYCH PRZETACZANIA KRWI I JEJ SKŁADNIKÓW

I.

Ramowy program szkolenia podstawowego

Szkolenie teoretyczne			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Organizacja służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej	- struktura organizacyjna publicznej służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej, - podstawy prawne działania jednostek organizacyjnych publicznej służby krwi, banków krwi oraz pracowni immunologii transfuzjologicznej w podmiotach leczniczych, - organizacja krwiolecznictwa w podmiotach leczniczych	1
2	Organizacja leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych	- zasady działania banku krwi w podmiocie leczniczym, - zadania lekarza odpowiedzialnego za	1

		<p>gospodarkę krwią,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadania komitetu transfuzjologicznego, - zadania personelu bezpośrednio uczestniczącego w zabiegu przetoczenia 	
3	Krew i jej składniki - zasady otrzymywania i preparatyki	<ul style="list-style-type: none"> - omówienie poszczególnych składników krwi, - metody otrzymywania i preparatyki krwi i jej składników, - warunki i sposób przechowywania oraz transportu krwi i jej składników 	1
4	Wskazania do zabiegu przetoczenia krwi i jej składników oraz produktów krwiopochodnych	<ul style="list-style-type: none"> - wskazania do stosowania krwi i jej składników, - wskazania do stosowania produktów krwiopochodnych: albuminy, immunoglobuliny oraz koncentratów czynników krzepnięcia 	1
5	Bezpieczeństwo przetaczania krwi i jej składników	<p>Zasady bezpiecznego stosowania krwi i jej składników, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postępowanie przed, w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, - sposób pobierania próbek do badań, - sposób kontroli krwi i jej składników przeznaczonych do przetaczania, - identyfikacja biorcy krwi, - dokonywanie zabiegu przetoczenia, - obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia, - sposób prowadzenia dokumentacji związanej z zabiegiem przetoczenia 	1
6	Niepożądane zdarzenia i niepożądane reakcje związane z zabiegiem przetoczenia u biorców krwi	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje niepożądanych reakcji i sposób postępowania w przypadku ich wystąpienia, - rozpoznawanie i sposób postępowania w przypadku niepożądanych zdarzeń związanych z zabiegiem przetoczenia, - sposób pobierania próbek do badań w przypadku wystąpienia niepożądanej reakcji związanej z zabiegiem 	2

		przetoczenia	
7	Immunologia transfuzjologiczna	- układy grupowe, - przeciwciała odpornościowe, - próba zgodności, - dokumentowanie badań immunohematologicznych	1
8	Czynniki chorobotwórcze przenoszone drogą krwi	- wirusy przenoszone drogą krwi - zakres obowiązujących badań oraz metody ich wykrywania, - inne czynniki zakaźne przenoszone drogą krwi	1
9	System zapewnienia jakości w krwiodawstwie i krwiolecznictwie	- prowadzenie dokumentacji, - kwalifikacja aparatury i sprzętu, - kontrole jakości, - szkolenia w ramach systemu zapewnienia jakości	1
Szkolenie praktyczne			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Pobieranie i preparatyka krwi i jej składników - podstawowe zasady	- kwalifikowanie dawców krwi, - pobieranie krwi i jej składników oraz ich preparatyka przy wykorzystaniu metod konwencjonalnych i automatycznych, - przechowywanie krwi i jej składników	1
2	Podstawowe badania immunohematologiczne wykonywane przed zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników	- oznaczanie grup krwi, - wykonywanie próby zgodności, - dokumentowanie badań	1
3	Postępowanie w związku z zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników	- pobieranie krwi i jej składników z banku krwi, - pobieranie próbek do badań, - kontrola krwi i jej składników przeznaczonych do zabiegu przetoczenia, - postępowanie z pojemnikami	2

	<p>zawierającymi krew i jej składniki,</p> <p>- identyfikacja biorcy krwi i kontrola dokumentacji,</p> <p>- dokonywanie i dokumentowanie zabiegu przetoczenia,</p> <p>- obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia,</p> <p>- postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych zdarzeń lub niepożądanych reakcji związanych z zabiegiem przetoczenia,</p> <p>- pobieranie próbek do badań w przypadku wystąpienia niepożądanego reakcji związanej z zabiegiem przetoczenia,</p> <p>- postępowanie z resztkami poprzetoczeniowymi</p>	
Razem:		14

II.

Ramowy program szkolenia uzupełniającego

Szkolenie teoretyczne			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Organizacja służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej i organizacja leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych	<p>- struktura organizacyjna publicznej służby krwi w Rzeczypospolitej Polskiej,</p> <p>- podstawy prawne działania jednostek organizacyjnych publicznej służby krwi, banków krwi oraz pracowni immunologii transfuzjologicznej w podmiotach leczniczych,</p> <p>- organizacja krwiolecznictwa w podmiotach leczniczych</p>	1
2	Krew i jej składniki - zasady otrzymywania i preparatyki	<p>- metody otrzymywania i preparatyki krwi i jej składników,</p> <p>- warunki i sposób przechowywania</p>	1

		oraz transportu krwi i jej składników	
3	Wskazania do zabiegu przetoczenia krwi i jej składników oraz produktów krwiopochodnych	- wskazania do stosowania krwi i jej składników, - wskazania do stosowania produktów krwiopochodnych: albuminy, immunoglobuliny oraz koncentratów czynników krzepnięcia	1
4	Bezpieczeństwo przetaczania krwi i jej składników	Zasady bezpiecznego stosowania krwi i jej składników, w szczególności: - postępowanie przed, w trakcie i po zabiegu przetoczenia krwi i jej składników, - sposób prowadzenia dokumentacji związanej z zabiegiem przetoczenia	1
5	Niepożądane zdarzenia i niepożądane reakcje związane z zabiegiem przetoczenia u biorców krwi	- rodzaje niepożądanych reakcji i sposób postępowania w przypadku ich wystąpienia, - czynniki chorobotwórcze przenoszone drogą krwi, - rozpoznawanie i sposób zgłaszania niepożądanych zdarzeń związanych z zabiegiem przetoczenia	1
6	Immunologia transfuzjologiczna	- układy grupowe, - przeciwciała odpornościowe, - próba zgodności, - dokumentowanie badań immunohematologicznych	1
Szkolenie praktyczne			
Lp.	Zagadnienia	Temat	Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina szkoleniowa = 45 minut)
1	Pobieranie i preparatyka krwi i jej składników	- kwalifikowanie dawców krwi, - pobieranie krwi i jej składników oraz ich preparatyka przy wykorzystaniu metod konwencjonalnych i automatycznych	1
2	Podstawowe badania immunohematologiczne wykonywane przed	- oznaczanie grup krwi, - wykonywanie próby zgodności, - dokumentowanie badań	1

	zabiegiem przetoczenia krwi i jej składników		
3	Postępowanie w związku z zabiegiem przetaczania krwi i jej składników	- pobieranie składników krwi z banku krwi,	1
		- pobieranie próbek do badań,	
		- kontrola krwi i jej składników przeznaczonych do zabiegu przetoczenia,	
		- postępowanie z pojemnikami zawierającymi krew i jej składniki,	
		- identyfikacja biorcy krwi i kontrola dokumentacji,	
		- dokonywanie i dokumentowanie zabiegu przetoczenia,	
		- obserwacja biorcy krwi w trakcie i po zabiegu przetoczenia,	
		- postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych zdarzeń lub niepożądanych reakcji związanych z zabiegiem przetoczenia,	
		- pobieranie próbek do badań w przypadku wystąpienia niepożądanego reakcji związanej z zabiegiem przetoczenia,	
	- postępowanie z resztkami poprzetoczeniowymi		
Razem:			9

ZAŁĄCZNIK Nr 2

WZÓR

ZAŚWIADCZENIE O ODBYCIU SZKOLENIA I UZYSKANIU UPRAWNIEŃ DO PRZETACZANIA KRWI I JEJ SKŁADNIKÓW

<p>.....</p> <p>(nazwa i adres jednostki przeprowadzającej szkolenie)</p>

ZAŚWIADCZENIE NR/..... O ODBYCIU SZKOLENIA
I UZYSKANIU UPRAWNIENÍ DO PRZETACZANIA KRWI I JEJ SKŁADNIKÓW
DLA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH
SZKOLENIE PODSTAWOWE/UZUPEŁNIAJĄCE¹⁾

Termin przeprowadzenia szkolenia

1. Imię (imiona) i nazwisko

.....

2. Numer prawa wykonywania zawodu

..... data.....

(podpis i pieczęć kierownika jednostki przeprowadzającej szkolenie)

..... data

(podpis i pieczęć kierownika szkolenia)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

¹ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1908).

² Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie szkolenia pielęgniarek i położnych dokonujących przetaczania krwi i jej składników (Dz. U. poz. 363 i 2007), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 823).